

Okula başlamak çocuklar için olumlu veya olumsuz duygular yaratabilecek, bir çok sorunu ortaya çıkarabilecek bir durumdur. Okula başlamanın heyecanını en çok hissedecek öğrenciler

birinci sınıfa başlayan öğrencilerdir. Genel olarak birinci sınıf öğrencileri her bakımdan en hassas

grubu oluşturmaktadırlar. Kimisi daha önce kreşe,

ana sınıfına gitmiş, kimisinde ilk kez

annesinden ayrılmaktadır. Aile yapılarına, yetiştirilme

tarzlarına, daha önce kreşe, ana sınıfına

gidip gitmemelerine, öğretmenin tutumuna,

fiziksel, zihinsel ve ruhsal

durumlarına göre okulda çeşitli sorunlar yaşamaktadırlar. Bu sorunlar okul başarısızlığına neden olmaktadır.

Okula başlama ile ortaya çıkan önemli bir sorun seperasyon anksiyetesidir(okul fobisi). Bu anksiyeteyi yaşayan çocuklar annelerinden ayrılmak istemezler, ağlarlar, bulantı, kusma vb. belirtiler gösterirler ve sınıfa girmezler. Anneler haftalarca sınıfta, okul önünde beklemek zorunda kalırlar. Fiziksel semptomlar nedeni ile çocuk birçok muayene ve tetkikten geçirilmesine rağmen birşey bulunamaz ve çocuk suçlanabilir. Bazı öğretmenler

bu durumun çocuğun

şımarıklığından kaynaklandığını düşünerek sert davranışların sorunu

çözeceğini düşünürler. Bazı öğretmenlerde çocuğun

okula hazır olmadığını, bir yıl sonra okula gelmesinin daha uygun olacağını söyleyebilirler. Böyle bir çocuk

aileden kopamadığı için

bu anlamda okula hazır değildir; ancak zihinsel gelişim bakımından diğer çocuklardan bir farkı yoktur. Okula bir yıl geç başlaması sorunu çözmeyecektir. Bu sorunun çözümü için okul ve

ailenin

işbirliği yapması gerekir. Aileler ve öğretmenler böyle bir sorunla karşılaştıklarında bunun

psikolojik bir

sorun olabileceğini ve tedavi gerektirdiğini bilmeli ve böyle bir çocuğun korkutma ile veya sert tutumlarla bu korkusunu yenemeyeceğini bilmelidirler. Bu korku nedeni ile uyun süre okula gidemeyen çocuklar bir müddet sonrada derslerde

geri kaldıkları için korkarlar.

Okula yeni başlayan çocuklar için başarıda en önemli faktörler, okulu sevip sevmemeleri, kendilerine olan güvenleri ve uyumlu olup olmamalarıdır. Bu konuda en büyük görev öğretmenlerindir. Öğretmenin tutum ve davranışları, becerisi çocukların okulu sevmelerinde, zihinsel kapasitelerini ortaya koymalarında ve geliştirmelerinde

çok önemlidir. Öğretmenlerin çocukların öğrenme yöntemlerini ve psikolojik yapılarını bilmeleri gerekir. Sert, cezalandırıcı, çocukları kapasitelerinin üstünde zorlayıcı öğretmen tutumlarında, aşırı gevşek tutumlarda çocuklarda okula ve öğrenmeye karşı isteksizlik yaratacak tutumlardır.

Öğretmenlerin, çocukların okula ve öğrenmeye isteklerini arttırmaları, onları iyi gözlemleyerek yaşadıkları fiziksel ve ruhsal sorunları tespit etmeleri, bu sorunları gözönünde tutmaları, bu konularda aileleri uyarmaları ve işbirliği yapmaları önemlidir. Birinci sınıf öğrencileri için öğretmenlerin tutum ve davranışları, gözlemleri, aile ile iş birliği yapmaları çocukların başarılarında ve uyumlarında en önemli etkidir. Ailelerinde okul öncesi eğitime

önem vermeleri, çocuklarını

aşırı koruyucu, kollayıcı tutumda olmamaları,

zorlamadan öğrenmeye teşvik etmeleri, onlara güvenmeleri ve öğretmenle işbirliği yapmaları gerekir.

Çocukların okula uyumunu ve öğrenmelerini etkileyecek zihinsel gelişim sorunları ve fiziksel sorunlarında olabilir. Bu sorunlar, görme

ve duyma ile ilgili olabileceği gibi metabolic, fiziksel , ruhsal hastalıklar veya zihinsel gelişimde gerilik ile ilgili olabilir.

Bazı çocuklar, zekaları normal olmasına rağmen

özüml öğrenme bozukluğu denen bozukluk nedeniyle öğrenemezler.Öğretmenler, bu sorun hakkında bilgi sahibi olmalıdırlar.Böyle bir sorun şüphesi olduğunda

öğretmenler ve rehber öğretmenler aileleri uyarmalı ve tedaviye yönlendirmelidirler. Çünkü bazı aileler bu sorunları farketmemiş

olabilirler.

Okul başarısızlığına yol açan bir başka nedende dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğudur.Bu sorunu olan çocuklar

derslerini dinleyemedikleri,ödev yapamadıkları için öğrenmeleri geri kalır.

Bir çocuk, okulda başarısız ve okula isteksizse, öncelikle zihinsel kapasitesinde bir gerilik, ruhsal ve fiziksel bir hastalığının (depresyon, okul fobisi, duyma, görme sorunu vb.) dikkat eksikliği aile içi problemlerin olup olmadığı ve öğretmen tutumları araştırılmalıdır.

Doç. Dr. Mazlum Çöpür

Çocu ve Ergen Psikiyatrisi Uzmanı